

1. feladat (20 pont)

A jobb és bal oldali határértékek kiszámítása után döntsön, hogy hol és milyen szakadása van az alábbi függvényeknek!

$$f(x) = \frac{\sin^2(2\sqrt[3]{x})}{7\sqrt[3]{x^2}}$$

$$g(x) = (x-5)e^{\frac{1}{x+2}}$$

$$h(x) = \frac{\sqrt{x^2+4x+4}}{(x^2+x-2)(x-1)}$$

⑤ $\left\{ \begin{array}{l} f \text{ szakadási helye: } x=0 \\ \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\sin 2\sqrt[3]{x}}{2\sqrt[3]{x}} \right)^2 \frac{2^2}{7} = \frac{4}{7} : \text{ megszüntethető szakadás} \\ \text{(elsőfajú szakadás)} \end{array} \right.$

⑥ $\left\{ \begin{array}{l} g \text{ szakadási helye: } x=-2 \\ g(-2+0) = \lim_{x \rightarrow -2+0} (x-5) e^{\frac{1}{x+2}} = -\infty \\ g(-2-0) = \lim_{x \rightarrow -2-0} (x-5) e^{\frac{1}{x+2}} = 0 \\ x = -2 \text{ -ben másodfajú szakadása van} \end{array} \right.$

$$h(x) = \frac{\sqrt{(x+2)^2}}{(x+2)(x-1)(x-1)} = \frac{|x+2|}{x+2} \frac{1}{(x-1)^2} \quad (1)$$

Szakadási helyek: $x = -2$ ill. $x = 1$

③ $\left\{ \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow 1} h(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{1}{(x-1)^2} \frac{|x+2|}{x+2} \right) = +\infty \\ \text{másodfajú szak.} \end{array} \right.$

⑤ $\left\{ \begin{array}{l} h(-2+0) = \lim_{x \rightarrow -2+0} \frac{x+2}{x+2} \frac{1}{(x-1)^2} = \frac{1}{9} \\ h(-2-0) = \lim_{x \rightarrow -2-0} \frac{-(x+2)}{x+2} \frac{1}{(x-1)^2} = -\frac{1}{9} \\ \text{véges ugrás} \\ \text{(elsőfajú szak.)} \end{array} \right.$

2. feladat (10 pont)

- a) Írja fel a differenciálhányados definícióját az értelmezési tartomány belső x_0 pontjában!
 b) A derivált definíciójával határozza meg az

$$f(x) = \sqrt{2x + 7}$$

függvény deriváltját az $x_0 = 1$ pontban!

a.) $f'(x_0) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0+h) - f(x_0)}{h}$ (3)

b.) $f'(1) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1+h) - f(1)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sqrt{2(1+h)+7} - 3}{h} =$ (2)

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sqrt{9+2h} - 3}{h} \cdot \frac{\sqrt{9+2h} + 3}{\sqrt{9+2h} + 3} =$$
 (2)

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{9+2h-9}{h(\sqrt{9+2h}+3)} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{h}{h} \cdot \frac{2}{\sqrt{9+2h}+3} = \frac{1}{3}$$
 (3)

3. feladat (22 pont)

$$f(x) = \begin{cases} \operatorname{arctg} \frac{2}{3-x}, & \text{ha } x \neq 3 \\ \frac{\pi}{2}, & \text{ha } x = 3 \end{cases}$$

- a) Hol és milyen típusú szakadása van a függvénynek? (Indokoljon!)
 b) Írja fel $f'(x)$ -et, ahol az létezik!
 c) Adjon meg egy intervallumot, melyen f invertálható! (Indokoljon!)
 $f^{-1}(x) = ?$, $D_{f^{-1}} = ?$, $R_{f^{-1}} = ?$

a.) Szakadási hely lehet: $x=3$

(6)

$$\lim_{x \rightarrow 3-0} \operatorname{arctg} \left(\frac{2}{3-x} \right) = \frac{\pi}{2}$$

$$\lim_{x \rightarrow 3+0} \operatorname{arctg} \left(\frac{2}{3-x} \right) = -\frac{\pi}{2} \neq \frac{\pi}{2} = f(3-0) = f(3)$$

véges ugrása van

antiz 2p 110505/2.

b.) $f'(3) \neq$, mert f nem folytonos $x=3$ -ban (1)

5

Ha $x \neq 3$:

$$f'(x) = \frac{1}{1 + \frac{2}{(3-x)^2}} \cdot 2 \cdot \frac{-1}{(3-x)^2} \cdot (-1) \quad \left(= \frac{2}{(3-x)^2 + 4} \right)$$

(4)

c.) $(3, \infty)$ -en $f'(x) > 0 \Rightarrow f$ szigorúan monoton nö
 $\Rightarrow \exists f^{-1}$ (2)

11

(Vagy $(-\infty, 3)$ -on)

Tehát $x \in (3, \infty)$:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0; \quad f(3+0) = -\frac{\sqrt{2}}{2} \text{ és } f \text{ szig. mon. nö}$$

$$\Rightarrow R_f = \left(-\frac{\sqrt{2}}{2}, 0\right) \quad (3)$$

$$y = \operatorname{arctg} \frac{2}{3-x} \Rightarrow \operatorname{tg} y = \frac{2}{3-x} \Rightarrow 3-x = \frac{2}{\operatorname{tg} y}$$

$$\Rightarrow x = 3 - \frac{2}{\operatorname{tg} y} \quad x \leftrightarrow y:$$

$$f^{-1}(x) = 3 - \frac{2}{\operatorname{tg} x} \quad (4)$$

$$D_{f^{-1}} = R_f = \left(-\frac{\sqrt{2}}{2}, 0\right)$$

(2)

4. feladat (13 pont)

$$f(x) = (1 + \operatorname{ch} 2x)^{1+x/4}$$

a) $f'(x) = ?$

b) Írja fel az $x=0$ pontbeli érintőegyenest!

a.) $f(x) = e^{(1+\frac{x}{4}) \ln(1+\operatorname{ch} 2x)} \quad (2) \quad D_f = \mathbb{R}$

9

$$f'(x) = e^{(1+\frac{x}{4}) \ln(1+\operatorname{ch} 2x)} \cdot \left((1+\frac{x}{4}) \ln(1+\operatorname{ch} 2x) \right)' =$$

$$= (1+\operatorname{ch} 2x)^{1+\frac{x}{4}} \left(\frac{1}{4} \cdot \ln(1+\operatorname{ch} 2x) + (1+\frac{x}{4}) \frac{2 \cdot \operatorname{sh} 2x}{1+\operatorname{ch} 2x} \right)$$

(2)

(5)

ant z2p110505/3.

$$b.) y'_e = f(0) + f'(0)(x-0) = 2 + 2 \frac{\ln 2}{4} x$$

(4) (2) (2)

5. feladat (24 pont)

Keresse meg az alábbi határértékeket!

a) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^{2x^2} - 1}{4x^2}$

b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arcsin(2x)}{\operatorname{sh}(3x)}$

c) $\lim_{x \rightarrow 0^+} x^4 \ln x^3$

d) $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^{2x} - 3e^{-4x} + 3}{2e^{2x} + 5e^{-4x} + e^x}$

a.) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^{2x^2} - 1}{4x^2} \stackrel{L'H}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^{2x^2} \cdot 4x}{8x} = \infty$

$\frac{\infty}{\infty} = \frac{1}{2}$

b.) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arcsin 2x}{\operatorname{sh} 3x} \stackrel{L'H}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{\sqrt{1-4x^2}} \cdot 2}{3 \cdot \operatorname{ch} 3x} = \frac{2}{3}$

c.) $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x^3}{\frac{1}{x^4}} \stackrel{L'H}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\frac{1}{x^3} \cdot 3x^2}{-4x^{-5}} =$

$= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{-3}{4} x^4 = 0$

d.) $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^{-4x}}{e^{-4x}} \frac{e^{6x} - 3 + 3e^{4x}}{2e^{6x} + 5 + e^{5x}} = \frac{0 - 3 + 0}{0 + 5 + 0} = -\frac{3}{5}$

$\underbrace{e^{-4x}}_{=1}$

an1z2p110505/4.

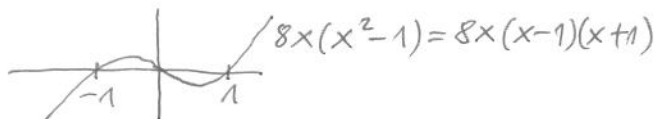
6. feladat (11 pont)

$$f(x) = e^{2x^4 - 4x^2 + 7}$$

Adja meg azokat a legbővebb nyílt intervallumokat, melyeken f monoton nő, illetve monoton csökken!

Hol és milyen lokális szélsőértéke van?

$$f'(x) = e^{2x^4 - 4x^2 + 7} \cdot (8x^3 - 8x) = 8x(x^2 - 1) e^{2x^4 - 4x^2 + 7}$$

$x:$	$(-\infty, -1)$	-1	$(-1, 0)$	0	$(0, 1)$	1	$(1, \infty)$
$f':$	$-$	0	$+$	0	$-$	0	$+$
$f:$	\searrow	lok. min.	\nearrow	lok. max.	\searrow	lok. min.	\nearrow

8

Pótfeladat (csak az elégséges eléréséhez javítjuk ki):

7. feladat (11 pont)

a) $\lim_{x \rightarrow -\infty} (\sqrt{4x^2 - 5x} - \sqrt{4x^2 - 8x - 7}) = ?$

b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} 4x}{\sin 7x} = ?$

a.) $\lim_{x \rightarrow -\infty} (\sqrt{4x^2 - 5x} - \sqrt{4x^2 - 8x - 7}) \cdot \frac{\sqrt{4x^2 - 5x} + \sqrt{4x^2 - 8x - 7}}{\sqrt{4x^2 - 5x} + \sqrt{4x^2 - 8x - 7}} =$

$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{4x^2 - 5x - (4x^2 - 8x - 7)}{\sqrt{4x^2 - 5x} + \sqrt{4x^2 - 8x - 7}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{3x + 7}{\sqrt{4x^2 - 5x} + \sqrt{4x^2 - 8x - 7}} =$

$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x}{\sqrt{x^2}} \cdot \frac{3 + \frac{7}{x}}{\sqrt{4 - \frac{5}{x}} + \sqrt{4 - \frac{8}{x} - \frac{7}{x^2}}} = -1 \cdot \frac{3 + 0}{\sqrt{4 - 0} + \sqrt{4 - 0 - 0}} = -\frac{3}{4}$

$= \frac{x}{|x|} = \frac{x}{-x} = -1$

and z2p110505/5.

$$\boxed{4} \quad b.) \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 4x}{\cos 4x \cdot \sin 7x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\underbrace{\cos 4x}_1} \cdot \frac{\sin 4x}{4x} \cdot \frac{7x}{\underbrace{\sin 7x}_1} = \frac{4}{7} = \frac{4}{7}$$

8. feladat (9 pont)

$$f(x) = \pi + \arcsin(2x^2 - 3)$$

Határozza meg az f függvény értelmezési tartományát, értékkészletét!

$$f'(x) = ?$$

$$\text{É.T.:} \quad -1 \leq 2x^2 - 3 \leq 1$$

$$2 \leq 2x^2 \leq 4$$

$$1 \leq x^2 \leq 2$$

$$1 \leq |x| \leq \sqrt{2}$$

(2)

$$D_f = [-\sqrt{2}, -1] \cup [1, \sqrt{2}]$$

(1)

$$\text{É.K.:} \quad \arcsin(2x^2 - 3) \in \left[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right] \Rightarrow R_f = \left[\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}\right]$$

(3)

$$f'(x) = \frac{1}{\sqrt{1 - (2x^2 - 3)^2}} \cdot 4x, \quad 1 < |x| < \sqrt{2}$$

(3)